

OBRAZ	
EDITORIAL	
O několikerých přesazích.....	163
TEORIE PSYCHOTERAPIE	
Jiří Růžička: Psychoterapie, poznámky k jejím určením a přesahům (1)	165
Jan Vymětal: Psychotherapie, socioterapie a farmakoterapie	170
Jiří Šupa: Systemická teorie a C. R. Rogers. Srovnání hledisek a základů	176
REPORTÁŽ PSANÁ PRO KONFRONTACE	
Renate Motschnig: Rogersovské sympózium 2002	184
ZRNĚNÍ ZDEŇKA RIEGRA	186
PSYCHOSOMATIKA	
Milada Býmová: Úvahy o propojenosti těla a duše - o psychosomatických nemocích nejen na kůži	188
Václav Šnorek: Vejce nebo slepice?	189
FEJETONY A POVÍDKY	
MUDr. IVO KUNSTA	
Nedokonale, ale přesto břemena druhých nesme / A v pondělí se odstěhoval i Bůh / Patery boty do nebe	194
VIDĚNO OČIMA	
MUDr. MARTINA KONEČNÉHO	
Minulost a přítomnost vojína Ryana	197
Z „DRUHÉHO BŘEHU“	
Bedřich Lokobauer: Věc: Odtabuizování schizofrenie (výňatky z deníku)	199
AD	
Ad Olga Holubová (N. Macounová) / Ad S. Kratochvíl (M. Svoboda, P. Hájek, T. a L. Kostroňovi) / Jak to tedy je? (V. Chválal).....	205
246 AUTORŮ, KTEŘÍ PUBLIKOVALI V KONFRONTACÍCH	212

Uzávěrka 50. čísla byla 25. 11. 2002. Vychází čtvrtletně v nákladu 850 výtisků. Příspěvky přijímáme na disketách nebo jako připojené e-mailové soubory (nejlépe v rtf formátu nebo ve Wordu). Šéfredaktor PhDr. Zbyněk Vybíral. Redakční rada: PhDr. Dana Dobiášová, MUDr. Vladislav Chvála, Mgr. Michal Miovský, PhDr. Zdeněk Rieger, MUDr. David Skorunka, PhDr. Antonín Šimek. Objednávky přijímá redakce: Zbyněk Vybíral, Tomkova 139, 500 03 Hradec Králové, tel. 495 515 506, e-mail: zbynek.vybiral@tiscali.cz, www.studovna.cz/konfrontace. Předplatné ročníku 2003: 276 Kč, při zaslání na Slovensko a jinam do zahraničí 392 Kč (v ceně je zahrnuto poštovné). Obálka Radostav Pavláček. Szoba, litografie a tisková příprava Nakladatelství ATD Hradec Králové, tel. +420 604 871 318, e-mail: atd.hk@seznam.cz. Výtiskly České Tiskárny, s.r.o., Ráby. ISSN 0862-8971

EDITORIAL

Konfrontací dominuje právě tato myšlenka - o přesahu psychoterapie do mluvy; myšlenka o tom, že psychoterapie je vsazena do vztahu, do lidskosti. Je opravdu? Napíšu to skromněji: měla by být...

Konfrontace jsou konfrontující (stavějící vedle sebe různé) od svého prvního čísla. Ne vždy to musí být nutně zřejmé na první pohled - a ani jsem se objasňováním zámrnných konfrontací povětšinou v Editorialech nezabýval. Dnes chci udělat výjimku. Toto číslo je totiž padesáté - a pro mne svědčí mimo jiné o tom, že konfrontace čtenáře zajímají. Soudě podle toho, že jich (vás, čtenářů) neubývá. Samá existence časopisu dosvědčuje zájem konfrontovat se.

V tomto čísle se scházejí starí známí autoři a velmi zkušení (a rozliční) psychoterapeuti Rieger, Růžička a Vymětal s mladými autory a novými badateli nabitémi energií, Šnorkem a Šupou. I ti starí známí konfrontují různá pojednání k psychoterapii: Zdeněk Rieger je transakčně rodinným, Jiří Růžička daseinsanalytikem, Jan Vymětal rogersovským učitelem. Všichni jsou didakty a vůdčími postavami ve svém oboru. Považují za příznivou a slibnou okolnost, že mladí autoři nabízejí (nebojácně) Konfrontacím své stati. Časopis je - a snad i do budoucna bude - živen vyzrálou zkušenosí i nedozrálým elánem.

V tomto čísle se také konfrontuje několik stylů psaní - zjednodušeně teoretický s více praktickým: filosofování stojí vedle přímočarého osobního vyznání (Růžička versus Býmová), setkávají se tu možnosti odborného pojednání (Vymětal) s literárně beletrizujícím zpracováním (Kunst). Rubrika „Viděno očima...“ poskytla prostor dalšímu literárně nadanému autorovi (Konečný) a pak... znovu se čtenář setká s „druhým břehem“. Tou nejpravdivější konfrontací (Lokobauer).

Ve všech těchto rozměrech konfrontování se znovu časopis představuje tak, jak ho i nadále chceme vést. A jubilejně - po padesáté - jsou tedy před Vámi konfrontace mnohé a nejrůznější, věřím že podnětné a podněcující. Když se někomu z vás, čtenářů, bude chtít napsat, napište. Cokoliv. Mimořádem: do Konfron-

O několikerých přesazích

Přesahy k celostnosti

Psychoterapie není zdaleka vše, co má psychoterapeut umět. K účinnému léčebnému působení nestačí mít v sobě jen znalost směru, vystudovanou vysokou školu, absolvovaný výcvik; nestačí mít v sobě nacvičenost několika technik (například techniky rogersovského akceptování, systemického kladení otázek či sochání rodinných konstelací). Psychoterapie je v tomto směru - z hlediska toho, co na druhého člověka zapůsobí - jen součástí něčeho komplexnějšího. K psychoterapeutovi patří takové vlastnosti jako skromnost (nikoliv pýcha), trpělivost a klid (nikoliv spěch a nervozita), nosnost pro konflikty (nikoliv rychlá řešení či poučování či sklon druhé krotit). Patří k němu (nebo k ní) i pokora, jakkoliv toto slovo zní pateticky či jako pokroucená konverze narcismu. Opravdová pokora před zkušenosí druhého člověka má vést psychoterapeuta k tomu, že je přizpůsobivý v tom, co nabízí, že nevnukuje, umí ustoupit. Dobrý psychoterapeut také nikdy neobviní druhého člověka (jemuž se snažil pomoc) za to, že se vzájemná práce nedáří nebo se nezdařila. Dobrý terapeut nese a unese zklamání. Postupně mi docházelo a došlo, že toto jsou důležitější vlastnosti než techniky které školy.

K psychoterapii patří také umění řeči. Toto umění - přirozeně osvojené a doprovázené nezbytnou upřímností - zprostředuje často léčbu druhého člověka. Nemáme věc, píše Jiří Růžička, jako je mast či jehla, kterými bychom zajistili úlevu. Máme slova, máme nějaký slovník. Jsme svou řečí - tato myšlenka Jiřího Růžičky se mi obzvlášť líbí. Jsme to my, kdo tvoříme svou řečí (a tedy sebou) druhé lidi - svět v nich, radost v jejich světě; něco kultivujeme... Nebo tam také svou řečí mytíme stromy v lese a vytváříme paseky. Jsem rád, že v jubilejním čísle